

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yunanistan medyasında ve sosyal medyasında tedavüle giren ‘çok gizli’ ibareli bir belgede, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres’in Güney Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nicos Anastasiadis başkanlığındaki bir heyetle 6 Temmuz 2017’de İsviçre Crans-Montana’da saat 18.15’te bir toplantı yaptığı belirtilmektedir. Toplantı sonuçlarını özetleyen belgeye göre, toplantının konusu olan kritik husus Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres’in Türkiye’nin kendisine gizlilik içinde ilettiği 11 Şubat 1959 tarihli Zürih Anlaşmasının feshedilmesi ve bu anlaşmanın taraflara verdiği müdahale haklarına son verilmesine ilişkin öneriyi Güney Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nicos Anastasiadis ile paylaşmaktır. Çok gizli ibaresini taşıyan bu dokümanın içeriği doğru ise o dönemde Recep Tayyip Erdoğan Başbakanlığındaki Türkiye Cumhuriyeti hükümeti bu anlaşmanın Türkiye Cumhuriyetine Kıbrıs’taki Türk toplumunun varlığını korumakla kalmayıp, Doğu Akdeniz’deki siyasi ve ekonomik haklarını teminat altına alan bir anlaşmayı sonlandırma kararı vermiş ve bunu hayata geçirmek için ilk adımları atmış demektir. Bu adımın Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk Milletinin yüksek çıkarlarına ne kadar aykırı, varlıkları ve hakları şehit kanlarıyla korunmuş Kuzey Kıbrıs Türk toplumuna ne ağır bedeller ödeteceği her türlü izahtan varestedir.

Bu çerçevede Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres başkanlığındaki bir heyet ile Güney Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Nicos Anastasiadis arasında yapılan toplantının sonuç özetini içeren dokümanın gündeme getirilmesini bir vatan görevi saydığım sorularımın Anayasa’nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü’nün 96. Maddeleri uyarınca Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından Türkiye Cumhuriyeti’ne yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 22.11.2021

Aytun Çiray

İzmir Milletvekili

1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres’e Türkiye Cumhuriyeti’nin Zürih Anlaşmasının feshedilmesi ve anlaşmanın Türkiye dâhil, üç tarafına verdiği askeri ve diğer garantörlük haklarının sonlandırılması hakkında bir gizli öneride bulundunuz mu?
2. Belirtilen dokümanın birinci maddesinde sayın Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinde söz konusu gizli öneriyi **“Türkiye, 1960 tarihli Garanti Antlaşması’nı feshetme ve tek taraflı müdahale haklarını sona erdirmeye niyetini belirtmiştir.”** ibaresiyle tutanağa geçirmiştir. Genel Sekreterin bu cümlesinin doğru olmadığını somut kanıtlara dayalı olarak ispatlayabilir misiniz?
2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri sayın Guterres’i 16 Temmuz 2017’de Güney Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nicos Anastasiadis’i İsviçre Crans-Montana’ya davet edecek bir ciddiyette bulunduğu bu gizli önerinizin amacı ve sebepleri nelerdi?
3. Bu önerinizin hayata geçirilmesi halinde Türkiye’nin ve Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyetinin haklarını nasıl ve hangi mekanizmalarla koruyacağınızı düşünüyordunuz?
4. Türkiye’nin Doğu Akdeniz’deki münhasır ekonomik bölge ilanından ve bu bölge içindeki petrol ve doğal gaz aramalarını sonlandırmış olmanızın arkasında bu tür gizli önerilerinizin ve bu önerilere dayalı planlarınızın bir etkisi var mı?